

Demokraattinen talous

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Etsi parin kanssa tietoa Suomen talousjärjestelmästä hyödyntäen hakukoneita ja tekoälyä.
2. Tee parin kanssa infograafi maan talousjärjestelmästä.
3. Etsi vastaus ainakin seuraaviin kysymyksiin:
 - Kuka omistaa tehtaat, maat, yritykset?
 - Miten tuloja ja varallisuutta jaetaan?
 - Miten verotus toimii?
 - Tarjoaako järjestelmä sosiaaliturvaa (terveydenhuolto, koulutus)?
 - Miten työpaikat jaetaan?
 - Miten talousjärjestelmä huomioi ympäristön?
 - Miten suhtaudutaan kansainväliseen kauppaan?
 - Kuka tekee taloudelliset päätökset?

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Muodostakaa parin kanssa ryhmä toisen parin kanssa.
2. Esitelmää tekemänne infograafi toiselle parille suomeksi.
3. Pohtikaa, miten maan talousjärjestelmää voisi parantaa:
 - Miten muuttaisin maan talousjärjestelmää?
4. Kehittäkää pohdinnan jälkeen Suomelle uusi talousjärjestelmä:
 - Miettikää vastaus oppijan kortin viimeisen sivun kahdeksaan kysymykseen.
 - Voitte säilyttää alkuperäisestä taloudesta osia tai kehittää täysin uuden talousjärjestelmän. Varmistakaa kuitenkin, että ratkaisut ovat järkeviä Suomen kannalta.
 - Täyttäkää äänestyslapuille päätöksenne koskien uutta talousjärjestelmää.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Kertokaa opettajan johdolla ääneen luokalle ehdotukset uuden talousjärjestelmän kohtiin 1–8:

- **1. Omistajuus ja tuotantovälineet**
- **2. Tulojen ja varallisuuden jakautuminen**
- **3. Verotus**
- **4. Sosiaaliturva ja hyvinvointipalvelut**
- **5. Työn organisointi**
- **6. Ympäristö ja kestävyys**
- **7. Kansainvälinen kauppa**
- **8. Demokratia ja päätöksenteko taloudessa**

2. Äänestätte seuraavaksi luokan kanssa yhteisestä talousjärjestelmästä. Äänestä omasta mielestäsi parasta vaihtoehtoa jokaiseen kohtaan.

- **Opettaja kirjaa kaikkien näkyville äänestettävät vaihtoehdot ryhmien ehdotusten perusteella.**

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

1. Tarkastelkaa luokan yhteistä demokraattisesti äänestettyä talousjärjestelmää ja pohtikaa ryhmissä suomeksi:

- **Onko työn organisointi reilua?**
- **Luoko uusi järjestelmä varallisuuseroja?**
- **Miten järjestelmä huomioi ympäristön?**
- **Tuntuuko järjestelmä sinusta oikeudenmukaiselta ja tasa-arvoiselta?**
- **Voisitko kuvitella eläväsi tällaisessa talousjärjestelmässä?**

1. Kuka omistaa tehtaat, maat, yritykset?
 - Vaihtoehdot: valtio, yksityiset, yhteisöt, sekamalli, muu?
2. Miten tuloja ja varallisuutta jaetaan?
 - Vaihtoehdot: tasajako, työpanoksen mukaan, perustulo, muu?
3. Miten verotus toimii?
 - Vaihtoehdot: progressiivinen, tasavero, ei veroja, kulutusvero, muu?
4. Tarjoaako järjestelmä sosiaaliturvaa (terveydenhuolto, koulutus)?
 - Vaihtoehdot: julkinen, yksityinen, sekamalli, ei sosiaaliturvaa, muu?
5. Miten työpaikat jaetaan?
 - Vaihtoehdot: oma valinta, valtio tai tekoäly päättää, arvotaan, muu?
6. Miten talousjärjestelmä huomioi ympäristön?
 - Vaihtoehdot: tiukat säännökset, vapaaehtoiset toimet, ei rajoituksia, muu?
7. Miten suhtaudutaan kansainväliseen kauppaan?
 - Vaihtoehdot: avoin kauppa, protektionismi, alueelliset sopimukset, ei kauppaa, muu?
8. Kuka tekee taloudelliset päätökset?
 - Vaihtoehdot: edustuksellinen demokratia, suora demokratia, teknokraatit, yritykset, muu?

1	
---	--

2	
---	--

3	
---	--

4	
---	--

5	
---	--

6	
---	--

7	
---	--

8	
---	--